

Oponentský posudek

k rigorózní práci Mgr. Ivany Houškové

„Právo na informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím“

Předkládaná rigorózní práce se věnuje tuzemské právní úpravě přístupu k informacím dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Její rozsah je celkem 117 stran psaného textu. Práce je členěna do deseti kapitol. Na práci je zapotřebí ocenit skutečnost, že staví nejenom na solidních teoretických základech, ale spojuje je i s praktickými zkušenostmi autorky, která působí na Odboru kontroly, dozoru a stížností Krajského úřadu Plzeňského kraje. Autorka si zvolila velice aktuální, ovšem nelehké téma, které má nejenom teoretické, ale i dalekosáhlé praktické konsekvence, reflektující komplikované prolínání jednotlivých pozitivních právních úprav. Na úvod posudku musím zdůraznit, že autorka se nebojí vyslovit vlastní názor na problémové aspekty pozitivní právní úpravy, dokáže zaujmout vlastní názor k jednotlivým názorovým proudům, prokazuje přehled, co se týče existující judikatury vrcholných soudních instancí ČR.

Po úvodu a předmluvě se autorka v třetí, čtvrté a páté části věnuje právní úpravě přístupu k informacím v rovině mezinárodního práva veřejného a práva unijního. Co se týče unijní právní úpravy, autorka správně poukazuje na základy v právu primárním a analyzuje právní úpravu sekundárního práva.

Část šestá se věnuje ústavním základům práva na informace. Obsáhle se věnuje i mezím tohoto práva, jak je Ústava vymezuje a interpretaci těchto mezí v judikatuře Ústavního soudu ČR. Pasáže je třeba hodnotit jako vyvážené, informativní a objektivní.

Jádrem práce je kapitola sedmá, která se věnuje analýze jednotlivých klíčových institutů zákona č. 106/1999 Sb.: povinným subjektům, povinně zveřejňovaným informacím, obsahu a náležitostem žádosti, rozhodnutí o odmítnutí žádosti a opravným prostředkům. I zde autorka analyzuje jednotlivá ustanovení s ohledem na dostupnou judikaturu nejvyšších soudních instancí. Autorka přistupuje k jednotlivým ustanovením kriticky, ale objektivně.

V části osmé poskytuje komparaci s vybranými úpravami v zahraničí (s úpravou slovenskou a britskou). Upozorňuje zde na rozdíly a deficity těchto právních úprav. Zajímavé by bylo provést srovnání s právními úpravami jiných slovanských států našeho kulturního okruhu (např. s právní úpravou chorvatskou, srbskou a ruskou). Chápu ovšem, že takový úkol je již nad rámec předkládané práce.

Je možné konstatovat, že autorce předkládané práce se podařilo zdařile skloubit teoretické zázemí s praktickými znalostmi jednotlivých aspektů analyzované materie. Autorka si zvolila docela komplikovanou materii, ve které se prolíná ne zcela přehledná právní úprava vnitrostátní s právní úpravou unijní. Pro nezasvěceného by se tato kombinace mohla stát nepřekonatelnou překážkou. Autorka čerpala ze svých praktických poznatků, načerpaných ze svého působení na Krajském úřadě Plzeňského kraje a zadaný úkol zvládla výtečně. Její argumentace je racionální a objektivní. V jednotlivých pasážích nechybí i odkazy na existující judikaturu Ústavního a Nejvyššího správního soudu. Autorka také pečlivě pracuje s tuzemskou odbornou literaturou ke zvolenému tématu. Její argumenty jsou vyvážené, neopomíjí existenci jiných názorových proudů.

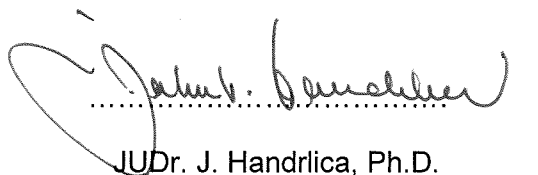
Ve vztahu k obhajobě práce navrhuji, aby se autorka vyjádřila k následujícím otázkám:

- Autorka na vícero místech práce poukazuje na deficity současné praxe správních řízení. V čem vidí možnosti optimalizace řízení v oblasti přístupu k informacím?
- Jaký je postoj autorky k perspektivám dalšího vývoje právní úpravy přístupu k informacím? Bude se prosazovat spíše tendence k další liberalizaci, nebo naopak tendence opačné (s ohledem na rizika terorismu, islamismu atd.)?
- Jaké jsou zkušenosti autorky (pokud jsou) s aplikací výjimek ze zákona č. 106/1999 Sb.?
- Autorka ve své práci správně poukazuje na problém tzv. „infoterismu“. Jaké právní nástroje by navrhovala k zamezení tohoto fenoménu?

Téma, která si autorka zvolila, je relativně náročné. Autorka se s ním ovšem vypořádala výtečně a proto – s výhradou průběhu obhajoby a zkoušky z oboru – navrhuji

udělení titulu „doktor práv“ (JUDr.)

V Praze, dne 13. 5. 2014

JUDr. J. Handrlica, Ph.D.